

170 . Vârteju | Comuna: Măgurele | Județ: Ilfov | Punct: Cătunul Chirca - str. Unirii, nr. 103 | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 179454.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, La Tène, Epoca medievală timpurie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată, fără vestigii arheologice

Categorii sit: Civil, Domestic

Autori: Vasilica Sandu-Cuculea

Instituții: Muzeul Municipiului București

Raport

Situl arheologic Vârteju „Cătunul Chirca” se întinde pe panta și platoul terasei înalte a malului nordic al râului Ciorogârla, pe o fâșie de teren de 100-150 m lățime, imediat la S de str. Unirii. Lotul de la nr. 103 se află în marginea vestică reперată a sitului, la cca. 50 m E de intersecția str. Unirii cu str. Văii.

Prima locuire din acest sit semnalată și localizată pe hartă în extremitatea sud-estică a actualului perimetru a fost așezarea din sec. IX-XI p.Chr., cu ocazia unor cercetări de suprafață efectuate în anul 1987 de Aristide Ștefănescu pentru avizarea Studiului de Fezabilitate al Proiectului „Regularizarea cursurilor râurilor Ciorogârla și Sabar”.

În anul 2006, pentru avizarea PUG-ului orașului Măgurele, s-a reluat și cercetarea arheologică de suprafață a malului nordic al Ciorogârlei, prilej cu care s-a constatat că suprafața lui este mult mai mare și s-au identificat resturile unei așezări din sec. II-III p.Chr.2. Materialele scoase din cercetările arheologice preventive făcute în anii 2007 și 2008 pe încă 4 loturi aflate la răsărit de nr. 103, au date noi privind cronologia și răspândirea așezărilor care au existat pe suprafața acestui sit.

Obiectivul cercetării preventive a fost, ca și în celelalte situații, recuperarea patrimoniului arheologic mobil și consemnarea datelor despre complexe de locuire de pe suprafața afectată de 98 m², din care s-au cercetat arheologic numai 44,60 m², necesari pentru fundațiile unui imobil.

Pe terenul în pantă, stabilit ca amplasament de proprietar, au fost săpate 7 secțiuni de 0,80 m lățime și adâncimea cuprinsă între 1,20 m, în partea nordică și 0,40-0,60 m, în partea sudică.

Stratigrafic, în SI săpat în partea superioară a pantei situația este următoarea: sub stratul arabil, cenușiu-negricios de cca. 0,20-0,25 m grosime se află un strat negricios care coboară până la adâncimea de 0,45 m și din care pornesc complexe de locuire dacice. Până la 0,60-0,65 m adâncime se află stratul castaniu-negricios și sub 0,80 m a apărut stratul de loess. În capătul sudic al SII, aflat în partea de jos a pantei, respectiv a săpăturii, stratul de loess a apărut la numai 0,60 m adâncime.

Complexe de locuire în număr de 5 au fost interceptate numai în șanțul de pe latura nordică (SI) și în cel de pe latura estică a săpăturii (SII).

La cercetarea materialului arheologic găsit în strat și în pământul din umplutura gropilor complexelor de locuire s-a constatat prezența vestigiilor unei așezări geto-dacice Latène. Acestea nu fuseseră descoperite pe loturile cercetate în anii precedenți, situate mai spre E, cam pe la mijlocul vetrei sitului, reперată în anul 2006.

Așezarea din sec. II-III p.Chr.

Din aceasta a apărut numai un bordei (B.1), în SII. Groapa lui surprinsă în șanț pe 3,20 m, cobora până la 1,20 m adâncime de la nivelul de călcare al anului 2009. Nu a avut podeaua amenajată. În pământul de umplutură de culoare negricioasă s-au găsit fragmente lucrute la roată provenind de la castroane și câni din

pastă fină, arșă cenușiu, oale din pastă zgrunțuroasă, arșă maroniu-negricios, vase de provizii, precum și fragmente de la amfore romane.

Așezarea Latène geto-dacică (sec. II-I a.Chr).

Din aceasta a fost surprinse o locuință de suprafață (L.1), un bordei (B.2) și două gropi, dintre care Gr. 1 este posibil să fi fost o groapă rituală.

Locuința de suprafață (L.1), apărută în extremitatea sudică a SII, pe 2,90 m lungime avea podeaua neamenajată și adâncită în stratul castaniu-negricios și în loess, până la 0,75 m de la nivelul de călcare al terenului, înainte de începerea lucrărilor de construcție.

Printre resturile materiale menționăm o greutate fragmentară din lut ars și numeroase bucăți de dimensiuni mari de lipitură arsă, care păstra amprentele nuielelor din care fuseseră ridicați pereții acestei locuințe.

Bordeiul 2 (B.2), din care pe SII a apărut numai colțul estic. A avut groapa parțial adâncită în pământ și podeaua neamenajată la - 1,05 m, din care 0,25 m în stratul de loess. În pământul din umplutură cenușiu-negricios măzăros s-au găsit puține fragmente de vase lucrate cu mâna și la roată.

Groapa 1 (Gr. 1) descoperită în SI era ovală în plan (1,20 x 1,65 m), cu pereții oblici în partea superioară și verticali în cea inferioară, cu fundul plat, la 1,20 m adâncime. Pe 0,30 - 0,35 m înălțime de la bază avea pe umplutura formată numai din cenușă, câțiva cărbuni și concrețiuni calcaroase, în care, între 1 și 1,10 m adâncime s-au găsit mai multe fragmente de pietre dure aplatizate și unul din calcar de formă aproximativ paralelipipedică (29,6 x 20 x 9 cm). Acesta din urmă era perforat și avea pe una fețele mari și aproape netede, gravat un șanț care trecea peste orificiul perforat. Șanțuri mai puțin adânci avea și pe fețele laterale lungi. În cenușa de deasupra și de dedesubtul pietrelor erau numai fragmente ceramice de la vase modelate cu mâna și la roată, dintre care menționăm pe cele care proveneau din partea superioară a unui vas de provizii modelat cu mâna și de la un altul lucrat la roată, precum și de la borcane dintre care unul decorat cu butoni, brâu alveolat și fascicole oblice de striuri realizate cu un instrument de tipul unui pieptene. Singurul curs de apă din albia căruia au fost aduse probabil pietrele găsite în această groapă este Argeșul, aflat la cca. 5 km S de această așezare. Compoziția materialelor arheologice și modul cum au fost depuse încadrează această groapă în categoria celor rituale.

Groapa 2 (Gr.2) avea umplutura formată din foarte multă cenușă, bucăți rare de cărbuni și puține fragmente de la vase modelate cu mâna și la roată.

Apariția în marginea vestică a sitului Vârteju „Cătunul Chirca” pe o suprafață relativ mică a unui număr destul de mare de complexe de locuire Latène geto-dacice este foarte importantă atât din punct de vedere al descoperirii a încă unei etape nedepistate până acum de locuire a acestui teritoriu în antichitate, iar pe de altă parte ne indică situația că această nouă locuire împinge mult mai la V perimetrul acestui sit, stabilit inițial prin cercetare de suprafață.

Note

- 1. Aristide Ștefănescu, Cercetări de suprafață privind istoria locuirii omenești pe malurile Sabarului și Ciorogârlei în raza municipiului București, Revista muzeelor și monumentelor, Seria muzee, nr. 9-10, 1989, p. 55, nr. 10.
2. lucrare efectuată de Vasilica Sandu-Cuculea.
3. Vasilica Sandu-Cuculea, Cercetări arheologice pe șantierele de construcții din județul Ilfov, CAB 7, 2007, p. 302-305.

[Raportul 4487 din cronica.cimec.ro](#)
[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
